

Stichting
Vrienden van de
Galápagos Eilanden

Galápagos Nieuws

Nr. 34– Voorjaar/Zomer 2015

Van het Bestuur

Dit is de eerste keer dat u Galapagos Matters en Galápagos Nieuws digitaal ontvangt. Tenminste, indien u een computer heeft, e-mails kunt ontvangen en u ons uw e-mailadres heeft opgegeven. Als dat laatste nog niet het geval is, dan doen wij nogmaals een beroep op u om ons een e-mailadres op te geven, waarnaar wij Matters, Nieuws, Nieuws Online en verdere mededelingen kunnen sturen. Heeft u zelf geen internet, dan zou u ook het e-mailadres van een (klein-)kind, buur of goede vriend kunnen doorgeven, waarop u de berichten aan onze donateurs zou kunnen lezen. Het voordeel voor u en ons is duidelijk, u bent ervan verzekerd dat een nog groter deel van uw jaarlijkse donatie ten goede komt aan behoud van natuur en landschap op de Galápagos Eilanden. - Helpt u mee? Hartelijk dank daarvoor!!!

In dit Galápagos Nieuws treft u wederom allerlei nieuws aan over de Galápagos. Over de eilanden zelf, bijvoorbeeld als top-vakantie-bestemming. Over de kweek van endemische plantensoorten als mangrove en Scalesia. Over nieuwe successen bij het grootbrengen van de jongen van één van de meest bedreigde vogelsoorten ter wereld, de mangrovevink. Over voedsel en voortplanting van de Galápagos reuzenschildpad. Over de Galápagos zeeleeuw, een bericht dat aansluit op het uitgebreide relaas in het vorige Galápagos Nieuws (Herfst/Winter 2014), dat immers nagenoeg helemaal gewijd was aan de Vriendendag 2014. En over de eerstvolgende heftige El Niño die maar niet komt..

Galápagos Eilanden, beste vakantiebestemming ter wereld!?!

De Galápagos Eilanden staan op de eerste plaats in de verkiezing van “beste vakantiebestemming”, althans volgens de website 10best.com en USA Today. Waarbij duidelijk is dat de Galápagos voor de “ nabij gelegen ” VS een gewilde vakantiebestemming vormen. En het is volgens ons niet de eerste keer dat zij deze eretitel krijgen. Er was het Ministerio del Ambiente, zeg maar Ministerie van Milieu, van Ecuador en het Galápagos National Park veel aan gelegen om weer hoog te eindigen en men heeft dan ook intensief campagne gevoerd.

Je kunt je echter afvragen, of de Galápagos Eilanden met ruim 30.000 bewoners die steeds maar groeiende bezoekersstroom nog wel kunnen verwerken. Rond 1980 kwam het toerisme met enkele tienduizenden bezoekers echt op gang en met name vanaf het begin van de 21^e eeuw heeft het een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Kwamen er rond 2004 al zo'n 100.000 bezoekers per jaar naar de Eilanden, in 2012 was dat aantal verdubbeld en tijdens zijn voordracht op de Vriendendag in het najaar van 2012 sprak Swen Lorenz, executive director van de Charles Darwin Foundation, de verwachting uit dat het bezoekersaantal binnen vijf tot tien jaar opnieuw zou zijn verdubbeld. Maar is die ontwikkeling nog wel verenigbaar met de belangrijkste doelstelling, het behoud van natuur en landschap, die even uniek als kwetsbaar zijn, in de archipel?

Oh ja, de Galápagos Eilanden lieten onder andere bestemmingen als het Pacaya Saminia National Reserve (Amazonegebied Peru), Costa Rica, de Pantanal (Brazilië), de Okavango Delta en het Serengeti / Masai Mara complex achter zich.

10Best Readers' Choice

Chosen by readers of USA TODAY and 10Best

Mangrovevinkjes blijven het goed doen

In Galápagos Nieuws en Nieuws Online van najaar en winter 2014 berichtten wij over de eerste vijftien mangrovevinkjes die in het fokcentrum bij Puerto Ayora op Santa Cruz werden uitgebroed en opgefokt en in mei 2014 in hun natuurlijke leefgebied op Isabela waren uitgezet. Het was de succesvolle start van wat hopelijk de redding wordt van deze zo bedreigde soort, waarvan er begin 2015 inclusief die vijftien uitgezette vinken nog maar zo'n 80 individuen in het wild voorkwamen nabij Playa Tortuga Negra langs de westkust van Isabela,.

Het jaar 2015 startte als een extreem droog jaar, waarin de voortplanting erg traag op gang kwam en uiteindelijk ontdekte men de nesten van slechts twaalf broedparen. Zoals u vorig jaar heeft kunnen lezen, hebben de mangrovevinken vooral te lijden onder de parasitaire vlieg *Philornis downsi*, waarvan de larven zich voeden met het bloed van de pas uitgekomen kuikens en er de oorzaak van zijn dat er maar heel zelden een gezond kuiken uitvliegt.

Het was dus zaak er snel bij te zijn, de eitjes uit het nest te halen en ze 130 km verderop veilig onder te brengen in het fokcentrum op Santa Cruz. Daar kwamen enkele weken later dertig piepkleine kuikens uit het ei die voorspoedig opgroeiden op een dieet van "scrambled eggs", papaya, wespelarven, ingewanden van motten en korrelvoer voor zangvogels. Zodra de kuikens kunnen vliegen en zichzelf kunnen voeden, worden zij naar opvangkooien bij Playa Tortuga Negra overgebracht om daar zo snel mogelijk echt vrij gelaten te worden. Wij houden u op de hoogte, hoe deze piepkleine restpopulatie van de mangrovevink het doet!

Galápagos zeeleeuw

Tijdens de Vriendendag 2014 maakte Prof. Fritz Trillmich ons deelgenoot van het fascinerende leven van de Galápagos zeeleeuw. Zie daarvoor Nieuws Online No. 10 van januari 2015. Wat daarbij nog onderbelicht bleef, was het treffende verschil tussen enerzijds de mannelijke en anderzijds de vrouwelijke jongen. Een verschil dat zich niet beperkt tot het feit dat de mannetjes al vanaf de geboorte beduidend groter en zwaarder zijn dan de vrouwtjes. Terwijl de jonge dames al voor het eind van hun eerste levensjaar steeds verder de zee op gaan om daar al duikend de nodige visjes te verschalken, voeden de jonge mannetjes zich gedurende de eerste jaren van hun leven vooral met moedermelk. Sommige zelfs tot zij zes of zeven jaar oud zijn!

Dit verschil in gedrag kwam duidelijk naar voren toen het team van Prof. Trillmich jonge zeeleeuwen

voorzag van recorders die op hun rug werden gelijmd en duikduur en duikdiepte registreerden. Al snel werd duidelijk dat 81% van de vrouwtjes, als zij één jaar oud zijn, al regelmatig zelfstandig gaat duiken en vis vangen, terwijl dat bij de mannetjes slechts voor 46% geldt. En een jaar later maken de vrouwtjes al dagelijkse foerageertochten van maar liefst dertig kilometer, waarbij zij zo'n honderd duiken per dag maken, terwijl de twee jaar oude mannetjes zich zelden meer dan 200 meter van de kolonie verwijderen. Zij hebben een duidelijke voorkeur voor

het bakkeleien met hun leeftijdgenoten om, zodra ma terug komt van zee, bij haar terug te keren voor een flinke portie moedermelk.

Dat de jonge mannetjes zolang bij hun moeder drinken, betekent dat zij in ieder geval via die volvette moedermelk meer dan voldoende calorieën binnenkrijgen om ervoor te zorgen dat zij niet alleen figuurlijk maar ook letterlijk een overwicht, pardon overgewicht, op hun vrouwelijke leeftijdgenoten hebben. Maar die lange zoogtijd heeft ook een keerzijde. Het zou kunnen betekenen dat het volgende jong dat enkele jaren na zo'n jaren bij ma drinkend mannetje wordt geboren, door hem wordt verstoten en het domweg niet haalt.

Reuzenschildpadden op Isabela

Op Isabela, het grootste van de Galápagos Eilanden, komen maar liefst vijf soorten reuzenschildpadden voor, elk met hun eigen leefgebied rond één van de vijf vulkanen die het eiland domineren. Daar, op de helling van “hun” vulkaan, zullen de vrouwtjes elk broedseizoen weer hun nesthol in het lavazand graven om er hun eieren, maximaal een stuk of twintig, in te leggen. Maar ook de medewerkers van het Nationaal Park Galápagos die in het fokcentrum “Arnaldo Tupiza” bij Puerto Villamil, waar twee van die vijf soorten reuzenschildpadden worden gehouden, werkzaam zijn, dragen hun steentje bij. Die twee soorten zijn trouwens *Chelonoides guntheri* die op de meest zuidelijke vulkaan Cerro Azul voorkomt, en *C. vicina* die de dichtbij Puerto Villamil gelegen vulkaan Sierra Negra bewoont.

Elk jaar weer tussen mei en september, de voortplantingstijd van de reuzenschildpadden, controleren de medewerkers van het Park de nesten van de schildpadden in het fokcentrum en verzamelen de gelegde eieren. Elk ei wordt voorzien van een nummer om precies te weten, wanneer het in welk nest is gelegd, welk vrouwtje de moeder is en tot welke soort het behoort. De eieren worden vervolgens in de broedmachine geplaatst, waar 70% bij een temperatuur van 29,5 °C wordt uitgebroed en de overige 30% bij een temperatuur van 28° C. Zoals bekend bepaalt de broedtemperatuur het geslacht van de jongen: de hoogste temperatuur levert vrouwtjes op, de laagste mannetjes.

Na ongeveer 120 dagen in de broedmachine komen de eieren uit, maar dat betekent voor de jongen nog niet dat zij het daglicht kunnen opzoeken. Zij worden namelijk nog zo'n dertig dagen in een donkere nestdoos gehouden, in welke periode zij teren op de inhoud van hun dooierzak, het voedsel dat ze uit hun ei hebben meegekregen. Pas als dat geabsorbeerd is, worden de jongen samen met hun soortgenoten in het centrum in goed beschermde buitenverblijven geplaatst. Voorlopig nog afgeschermd van de buitenwereld om niet ten prooi te vallen aan een toevallig overvliegende predator.

Daar zullen zij onder zo natuurlijk mogelijke omstandigheden nog zo'n zes jaar blijven om dan eindelijk in het wild op de helling van “hun” vulkaan te worden uitgezet. Het jaar 2014 was een redelijk goed jaar, waarin 159 babyschildpadjes in het fokcentrum uit het ei kropen. Daarmee kwam het aantal jonge reuzenschildpadden in “Arnaldo Tupiza” op maar liefst 1066, op termijn een meer dan welkome aanvulling van de populaties op beide zuidelijke vulkanen van Isabela.

De kweek van knooppangrove

Mangrove groeit op zeeniveau en heeft anders dan de meeste planten een opvallende tolerantie voor zout of brak water. De Galápagos Eilanden worden als het ware omzoomd door mangrovebossen, die je in de zogenaamde litorale zone tegenkomt, tenminste als de ondergrond geschikt is en niet bestaat uit lavasteen, maar uit zand en bij voorkeur slik. Van de vier soorten mangrove in de Galápagos komt

de rode mangrove het meest voor. Twee andere soorten die er worden aangetroffen zijn de zwarte en witte mangrove en de vierde is de Button Mangrove, *Conocarpus erectus*, oftewel de knooppangrove die zijn naam ontleent aan zijn ronde, geschubde vruchtjes. De namen van de eerste drie zeggen trouwens iets over de kleurzweem op hun stam en takken.

Op Isabela hebben de medewerkers van het Nationale Park Galápagos een mangrovekwekerij opgezet, waar men tot nu toe zo'n 1200 zaden van de knooppangrove heeft laten ontkiemen. Vreemd genoeg ligt die kwekerij niet aan de kust, maar op rond 500 meter hoogte in de bergen boven Puerto Villamil. Zout water doet er in dat stadium kennelijk minder of zelfs helemaal niet toe. Zijn de zaden eenmaal ontkiemd en opgegroeid tot een gezonde zaailing, dan worden ze overgebracht naar de kust om daar uitgeplant te worden in heggen en tuinen bij particulieren of langs de waterrand als herbebossing in de litorale zone. Naast de 1200 mangrove zaailingen wachten ook nog ruim 5000 andere, niet-mangrove zaailingen op uitplanting.

Reuzenschildpadden, een voorkeur voor geïntroduceerde planten?

De meeste levensgemeenschappen op de Galápagos Eilanden, met uitzondering van die op de meest westelijke en dus jongste eilanden, zijn naar alle waarschijnlijkheid al enkele miljoenen jaren oud. In die paar miljoen jaar is een groot aantal voedselbetrekkingen ontstaan, waarbij elke diersoort een voorkeur voor een bepaald dieet heeft ontwikkeld. Met de komst van de mens die er waarschijnlijk begin 16^e eeuw voor het eerst voet aan wal zette, is daar de laatste 500 jaar echter verandering in gekomen.

Eilandvreemde planten werden al of niet met opzet geïntroduceerd, met de mens deden (landbouw-) huisdieren hun intrede en allerlei ongedierte maakte niet alleen het leven van de mens maar ook dat van de natuurlijke eilandbewoners, planten en dieren, zuur.

De mens ging en gaat er nog steeds van uit dat dieren een voorkeur hebben voor het voedsel dat zij van nature in hun leefgebied aantreffen. Maar halen zij hun neus op voor het eilandvreemde voedsel dat er mede door toedoen van de mens in steeds ruimere mate voor handen is? Zou een Galápagosbuizerd bijvoorbeeld liever een endemische rijstrat eten dan een door de mens geïntroduceerde rat of muis? Waarschijnlijk niet.

Wetenschappelijk onderzoek verricht door een team van de Washington University in St. Louis onder leiding van de Britse bioloog Stephen Blake aan de reuzenschildpadden op het eiland Santa Cruz werpt er in ieder geval een ander licht op. Zij onderzochten het foeragegedrag van de dieren met behulp van GPS-telemetrie en noteerden welke planten zij op de trekroutes, die zich uitstrekten van de kust tot 429 meter boven zeeniveau, aantreffen. Daarbij maakten zij onderscheid tussen de plantensoorten die endemisch zijn, er van nature voorkomen, en de “eilandvreemde”, geïntroduceerde soorten..

Vervolgens keken zij naar het dieet van de schildpadden en ontdekten dat van de tenminste 64 plantensoorten die werden geconsumeerd, 44% uit geïntroduceerde soorten bestond. Bovendien kregen de onderzoekers de stellige indruk dat de schildpadden vaak heel “bewust” voor geïntroduceerde voedselplanten kozen. Met name op grotere hoogte nam het aantal geïntroduceerde voedselplanten toe, niet alleen in de natuur, maar ook in het dieet van de schildpadden.

En die “bewuste” keuze was soms nog niet zo vreemd ook. Als voorbeeld noemen Blake et al. de endemische guave, *Psidium galapageium*, een soort die kleine vruchten produceert met grote zaden en een bescheiden hoeveelheid bitter vruchtvlees. De uit Midden- en Zuid-Amerika ingevoerde guave *Psidium guajava* die dus niet van nature op de Galápagos voorkomt, produceert daarentegen grote vruchten met veel, lekker zoet vruchtvlees. De bomen van deze soort vormen dichte bossen en produceren een overvloed aan vruchten die eenmaal rijp op de grond vallen. Waarom zou een grote herbivoor als de reuzenschildpad zich daar niet aan tegoed doen. . . en dat doen zij dus vol overgave. Tot slot nog de opmerking dat de reuzenschildpadden een belangrijke rol spelen als verspreider van zaden en dus bij de verspreiding van beide soorten guave. Hetzelfde geldt trouwens voor de andere planten, waarvan zij de vruchten eten en de zaden uitpopen.

Grote zaaidag op de Galápagos

Op de morgen van de 16de mei verzamelden zich honderden vrijwilligers op verschillende plaatsen in de archipel om mee te doen aan de “grote zaaidag” uitgeroepen door het Ministerie voor Mileu. Parkwachters hadden van tevoren gedeelten van de eilanden Santa Cruz, Isabela en San Cristóbal die voor herbebossing met endemische en er natuurlijk voorkomende soorten waren uitgekozen, geprepareerd voor het inzaaien. De deelnemers reisden naar de hun aangewezen plaatsen, waar ze de juiste zaden voor het uitzaaien ontvingen en aan de aarde toevertrouwden.

El Niño en de zeeleguaan

Nu al enkele jaren achtereen wordt een heftige El Niño verwacht maar elk jaar weer blijkt hij niet op te treden. Althans tot nu toe. Ook in het bericht “El Niño en de walvishaai” in Nieuws Online No. 9 van september 2014 werd gemeld dat de komende El Niño met spanning werd afgewacht. Hoe anders

was de realiteit. In het bericht over de mangrovevink dat u elders in dit Galápagos Nieuws aantreft, wordt zelfs al gesproken over een extreem droge start van 2015 en dat is helemaal in tegenspraak met een El Niñojaar.

De periode december – april is doorgaans de warmste en natste periode van het jaar op de Galápagos en in een heftig El Niñojaar in extrema. Voor veel landdieren zou dat zelfs heel gunstig zijn, omdat die hoge temperatuur en overvloedige neerslag op het land voor veel voedsel zorgen. Maar in zee betekenen extra hoge watertemperaturen juist

minder plankton, minder algen en minder vis. Met het gevolg dat viseters als genten, pinguïns, aalscholvers en zeeleeuwen en algeneters als de zeeleguaan moeilijke tijden beleven en een aanzienlijk aantal van hen zal zo'n periode zelfs helemaal niet overleven.

Om toch maar weer voorbereid te zijn op een mogelijk volgende heftige El Niño, ditmaal wellicht in de periode december 2015 tot april 2016, gooit het Nationale Park Galápagos er toch maar weer een bericht tegenaan. Ditmaal over de zeeleguaan, een soort die tijdens de El Niño van 1982 – 1983 zware tijden beleefde. Talloze zeeleguanen legden toen het lootje, omdat zij gedwongen werden van de toen schaarse groen- en roodalgen over te stappen op bruinalgen, die voor hen veel moeilijker te verteren zijn. Door nu een groot aantal zeeleguanen met behulp van watervaste verf van een nummer te voorzien en bij deze dieren systematisch te kijken naar gedrag en uiterlijke kenmerken als de dikte van de staartwortel en de mate waarin hun heupgewrichten uitsteken, hoopt men meer inzicht te krijgen in hun conditie en het gevaar dat zij volgend jaar wellicht zullen lopen. Of het iets zal helpen? Wij houden u op de hoogte!

De Scalesia-zone

De Scalesia-zone is de eerste van een aantal plantenzones die op een hoogte van ca. 200 meter op de vochtige loefzijde van de Galápagos Eilanden begint en op de relatief droge lijzijde doorloopt tot een meter of 700 boven zeeniveau. Mits het betreffende eiland natuurlijk groot en vooral hoog genoeg is, zoals Santa Cruz waar de verschillende klimaatzones mede dankzij de goede toegankelijkheid heel duidelijk herkenbaar zijn. De Scalesia-zone is genoemd naar de meer dan twintig Scalesia-soorten die de zone beheersen, zoals op Santa Cruz bijvoorbeeld rond de tweelingkrater Los Gemelos zichtbaar is. De meeste Scalesia's zijn struiken en slechts een paar soorten die tot een hoogte van 10 – 15 m reiken, mag je met recht een boom noemen.

Scalesia affinis is een tot drie meter hoge struik die je in de relatief droge gebieden van zeeniveau tot ongeveer 600 meter hoogte aantreft. Men onderscheidt drie ondersoorten. Daarvan komt op het centrale eiland Santa Cruz de *S. affinis brachyloba* voor. In de omgeving van Puerto Ayora loopt momenteel een Scalesia-kweekproject, waarbij men de zaailingen van de genoemde ondersoort uitzet in zogenaamde “Cajas Groasis” (Groasis waterboxx's). Deze kweekpotten, waarover wij in ons Nieuws no.32 van Voorjaar/zomer 2014 uitvoerig berichtten, maken het mogelijk om de nog kwetsbare plantjes in een microklimaat te doen opgroeien, zonder dat zij last hebben van het in hun omgeving heersende warme en droge klimaat.

Behoud van deze Scalesia-ondersoort is belangrijk, omdat hij op Santa Cruz te lijden heeft van de uitbreiding van Puerto Ayora, de grootste “stad” in de archipel en van de concurrentie van geïntroduceerde plantensoorten. Als de zaailingen eenmaal voldoende zijn uitgegroeid, worden zij in de vrije natuur uitgezet met als voorlopige doelstelling om er een hectare groot Scalesia-gebied mee in te planten.

Resultatenrekening 2014			
Donaties	10.151,58	Reservering voor Charles Darwin Foundation	7.171,67
Rente	59,84	Publicaties	797,71
FIN - Resultaat veiling	483,35	Secretariaatskosten	1.112,75
		Bankkosten	153,46
		Website	784,88
		Vriendendag	424,30
		FIN	250,00
Totaal	10.694,77		10.694,77

Balans per 31-12-2014			
Triodos betaalrekening	764,90	Vaste reserve	3.000,00
Triodos spaarrekening	9.877,96	Gereserveerd voor CDF 31-12-2014	6.769,26
		Overlopende posten	873,60
Totaal	10.642,86	Totaal	10.642,86

Toelichting

CDF - reserveringen / donatie	
Reservering voor CDF 1-1-2014	19.000,00
Idem 2014	7.171,67
Reservering voor CDF totaal	26.171,67
Overboeking naar CDF	19.402,41
Reservering CDF per 31-12-2014	6.769,26
Overlopende posten	
Donaties 2015 ontvangen 2014	571,10
Zaalhuur Vriendendag 2014	302,50
Totaal	873,60

Vergelijkend overzicht 2012-2015					
	2012	2013	2014	2014	2015
	realisatie		budget	realisatie	budget
Inkomsten					
Donaties	14.393	14.755	14.140	10.151	10.260
Rente	160	231	60	60	40
Vriendendag	0	318	0	0	0
FIN	0	1.494	1.500	483	500
Totaal	14.553	16.798	15.700	10.694	10.800
Uitgaven					
Naar Charles Darwin Foundation	8.438	12.750	12.000	7.172	7.500
Secretariaatskosten	2.103	1.530	1.550	1.112	1.300
Website	429	435	450	784	800
Publicaties	1.123	700	700	798	500
Vriendendag -Bankkosten	485	419	500	578	450
FIN	0	310	500	250	250
Batig saldo	1.975	654	0	0	0
Totaal	14.553	16.798	15.700	10.694	10.800

Geachte Donateur en Vriend,

Donatie 2015 – verzoek tot overmaking

Zoals gebruikelijk in het Voorjaar/Zomer-nummer van ons Galapagos Nieuws ons verzoek om overmaking van uw jaarlijkse bijdrage. Ook nu wij op verspreiding van onze publicaties zijn overgegaan op internet (zie Van het Bestuur op pag. 1), zijn wij in verband met afspraken met de Engelse uitgever van de Galapagos Matters genoodzaakt de ondergrens voor toezending van dit blad te handhaven.

Zoals reeds vele jaren ontvangen onze donateurs die € 30 of meer bijdragen beide publicaties Galapagos Matters in het Engels en ons eigen, uiteraard Nederlandse Nieuws. Donateurs die minder bijdragen ontvangen alleen het Galapagos Nieuws. Deze donateurs blijven ons even dierbaar als Vriend.

Voor alle duidelijkheid::

1. de donateur bepaalt zelf de hoogte van zijn jaarlijkse gift.
2. u wordt lid voor het leven door een eenmalige donaties van € 500
3. u kunt een periodieke schenking doen door zich door middel van een onderhandse overeenkomst te verplichten tot het doen van een jaarlijkse gift gedurende tenminste 5 jaar.

De op deze wijze gedane schenkingen zijn geheel aftrekbaar voor de inkomstenbelasting

4. betaling van de jaarlijkse bijdrage kan, indien u dit wenst, worden voldaan door middel van automatische incasso. Hieronder treft u een machtigingsformulier aan.

De penningmeester geeft u graag nadere informatie per e-mail: h.hageman@hccnet.nl of tel.: 0521-341136.

U zou onze penningmeester en ons heel gelukkig maken als u uw donatie voor 2014 (mocht u er niet toegekomen zijn deze vorig jaar te voldoen) tezamen met die voor het lopende jaar zou willen overmaken. IBAN: NL26TRIO 0198 3086 98 / BIC TRIONL2U , Havelte

Aan Vrienden van de Galapagos Eilanden
H. Hageman, Penningmeester
Egginklaan 16
7971 CA Havelte

M a c h t i g i n g

Naam: Hr./Mevr.

Adres:

Woonplaats + postcode:

IBAN:

Geeft tot wederopzegging toestemming aan de Stichting Vrienden van de Galapagos Eilanden. Voor automatische incasso van zijn/haar donatie.

Donatie € per jaar te voldoen in termijnen (max.12)

Gewenste betaaldatum (standaard is eind mei)

De incasso vindt maximaal 1 x per maand tegen het einde van de maand plaats.

Handtekening voor akkoord:

Plaats en datum: